

K přípravě raketového vojska a dělostřelectva

Podplukovník Zdeněk Skopal

Účast raketového vojska a dělostřelectva na podzimních manévrech má prokázat připravenost k plnění bojových úkolů a současně vést k prohloubení návyků velitelů a štábů v řízení bojové činnosti RVD a bojové přípravy raketových, raketo-technických a dělostřeleckých útvarů a jednotek. Výtečným splněním úkolů mohou příslušníci RVD výrazně dokumentovat, že jsou připraveni jako součást pozemních vojsk naší lidové armády spolu s ostatními armádami Varšavské smlouvy bránit zájmy republiky a socialistického tábora. Snahou po dosažení nejlepších výsledků v průběhu manévrů nejlépe prokáží, že správně chápou jejich politický smysl a význam.

Pro štáby, svazky a útvary RVD jsou rozpracovány konkrétní učební cíle a úkoly. Jejich realizace bude věcí štábů RVD svazů a svazků a především všech příslušníků cvičících raketových a dělostřeleckých svazků a útvarů. Proto poukáží alespoň stručně na obsah hlavních etap činnosti RVD v průběhu podzimních manévrů.

Hlavní pozornost bude věnována těmto otázkám:

1. Postupnému narůstání pohotovosti, až do dosažení úplné bojové pohotovosti RVD se splněním všech opatření s tímto úkolem souvisejících.

2. Vyvedení RVD z prostoru po poplachu do prostorů soustředění v operační sestavě frontu, technická příprava raket až do připravenosti palebných jednotek k vyvedení do prostorů bojového rozmístění. U dělostřeleckých útvarů vyvedení do palebných postavení v prostorech podle určené podřízenosti.

3. Vyvedení raketového vojska z prostorů soustředění do prostorů bojového rozmístění a připravenosti palebných baterií ke splnění úkolů plánovaných pro ně v prvním hromadném úderu.

4. Doplnkovému průzkumu objektů nepřítele určených k ničení v prvním hromadném úderu, přípravě k úderům v souladu se situací.

5. Činnosti RVD při zahájení a v průběhu střítného příhraničního sražení s důrazem na nepřetržitost boje se ZHN nepřítele, na zabezpečení bojové činnosti prvosledových divizí, výsadek a překonávání vodních toků z chodu na široké frontě.

6. Zabezpečení raketového vojska raketami v průběhu operace s důrazem na jejich včasnou technickou přípravu a organizovaný přísun. Zabezpečení vojsk municí všeho druhu.

7. Řízení manévru raketového vojska palbou a pohybem v průběhu operace.

Vyvedení raketového vojska do prostorů soustředění v operační sestavě frontu je první důležitá část přípravy ke splnění úkolů v 1. hromadném úderu. Může být uskutečněno v podmínkách postupného narůstání stupňů bojové pohotovosti nebo v podmínkách nenadálého zahájení války. Štáby raketového vojska a dělostřelectva všech stupňů při přípravě frontové (armádní) operace počítají

niho období války musí nezbytně počítat s oběma možnými variantami. Při postupném narůstání stupně bojové pohotovosti (existence kratšího či delšího období zotřené nebezpečí) je nutno vyvést raketové vojsko s předstihem do prostorů bojového rozmístění tak, aby bylo schopno v určenou dobu splnit úkoly plánované v prvním hromadném úderu. Značně složitější bude vyvedení raketového vojska v podmínkách nenadálého zahájení války. V takovém případě bude ovlivněno nutností překonávat široké zamožené prostory s vysokou úrovní radiace, rozrušené úseky komunikací a likvidovat škody po nepřátelských úderech. Za takové situace je pravděpodobné, že raketové vojsko bude schopno zahájit údery až v době, kdy vševojskové svazky a útvary již povedou bojovou činnost, protože potřeba technické přípravy raket jiné řešení neumožní. Za takové situace nemůžeme ani hovořit o prvním hromadném úderu, ale o postupných úderech RV tak, jak jednotlivé palebné jednotky budou dosahovat pohotovosti.

Druhou důležitou částí přípravy raketového vojska ke splnění úkolů v 1. HÚ je technická příprava raket, kterou raketové svazky a útvary budou uskutečňovat zpravidla v prostorech soustředění. Prověrka nosičů a jejich spojení s bojovými hlavicemi jsou úkoly, které vyžadují přesně vymezený čas, který nelze žádnými opatřeními zkracovat pod normu stanovenou předpisy a technickými normami. Při postupném narůstání bojové pohotovosti budou zpravidla tyto úkoly splněny předem a neovlivní tedy v zákonném smyslu přípravu RV ke splnění úkolů v prvním hromadném úderu. V podmínkách nenadálého napadení však technická příprava raket značně ovlivní celý proces přípravy RV k zahájení úderů a v podstatě údery bude možno uskutečňovat postupně podle toho, jak budou palebné jednotky dosahovat pohotovosti.

První hromadný úder prostředky frontu je hlavní a nejdůležitější část frontové operace počátečního období války. Má zpravidla za cíl

- zničit prostředky jaderného napadení nepřítele,
- zničit nejdůležitější uskupení vojsk prvního operačního sledu s důrazem na tankové svazky a útvary,
- zničit prostředky PVO nepřítele a vytvořit podmínky k činnosti frontového letectva,
- zničit nejdůležitější prvky velení a tím narušit činnost celého systému velení,
- narušit činnost týlových orgánů, útvarů a zařízení a ztížit tak systém zásobování vojsk nepřítele.

První hromadný úder frontu je nutno chápat jako časově a prostorově omezenou akci, které se musí zúčastnit maximální počet sil a prostředků jaderného napadení frontu. Výsledný efekt takového úderu bude tím vyšší, čím kratší bude doba jeho provedení a čím větší počet sil a prostředků frontu se jej zúčastní. Snaha k takové organizaci prvního hromadného úderu po jeho uskutečnění musí vést k úspěšnému příhraničnímu střetnému sražení armádami prvního operačního sledu a k jejich rychlému pronikání do hloubky operační sestavy nepřítele. Raketovému vojsku se zpravidla přidělují cíle stacionární, letectvu pohyblivé. Ne vždy však bude možno tuto zásadu dodržet zejména proto, že většina objektů nepřítele, určených ke zničení v 1. HÚ, bude k době zahájení války v pohybu.

Na splnění cíle a úkolů prvního hromadného úderu frontu se značnou měrou podílí raketové vojsko, a to především operačně taktickými raketami. Zkušenosti z celé řady cvičení potvrzují, že rozhodující pro včasnou a přesnou činnost raketového vojska v 1. HÚ je znalost nepřítele především v tom směru, který je pro RV nejdůležitější, tj. znalost souřadnic objektů určených k ničení. Časové normy k přípravě odpalovacích zařízení k úderu jsou dostatečně známy a nelze je již více žádnými způsoby zkracovat. Včasnost uskutečnění úderů je tedy nutné zabezpečit rychlým dodáním souřadnic cíle (objektu) a zkrácením času k přípravě a předání povelu až k vykonavateli. Ke splnění takových požadavků musí štáby raketového vojska a dělostřelectva zabezpečit úzkou součinnost se vševojskovými odděleními průzkumu a dosáhnout, aby štáby RVD armád (divizí) bez zdržování připravily a v krátké době vydaly vykonavateli příslušný povel a zkontrolovaly jej.

Při řešení otázek činnosti RVD k zabezpečení přechodu vodního toku je nutné si uvědomit, že ničení sil a prostředků nepřítele, které by mohly bránit vlastním vojskům v překonání vodního toku, zahajujeme zpravidla dlouho před přechodem, a to jak údery letectva, tak raketového vojska. Palebné působení na přicházející zálohy nepřítele postupně narůstá a jeho výsledkem by měl být takový stupeň zničení protivníka v pásmu přechodu vodního toku, který by mu nedovolil cílevědomě, organizovaně a s plnou silou zasáhnout proti vlastním útvarům a jednotkám. S postupným příchodem vlastních vojsk k vodní překážce zahajují údery taktické prostředky jaderného napadení a podle dostřelu i dělostřelectvo. Rozhodující význam pro využití taktické palebné síly má smělý manévry, rychlost rozvinutí do bojových sestav a organizace přímé střelby ke zničení odporů na protilehlém břehu, což je zvláště důležité zejména k tomu časovému období, kdy první sledy vlastních útvarů a jednotek zahájily přepravu přes vodní tok a mohou být vystaveny maximální síle palby prostředků nepřítele. Ke splnění úkolů přechodu vodního toku vlastními vojsky bude rozhodující, dokážeme-li včas a přesně zničit (nebo izolovat) prostředky jaderného napadení nepřítele.

Několik slov k manévru RVD v průběhu frontové operace. Štáby RVD při plánování bojového použití RVD mají vycházet ze zásady, aby manévry zejména RV byl přísně podřízen zámyslu velitele k použití jaderných zbraní. Raketové vojsko bude v průběhu operace manévrovat zpravidla po oddílech (bateriích) tak, aby většina palebných jednotek byla schopna v jakoukoli dobu zahájit údery. Nelze však vyloučit manévry celé brigády (oddílu) současně, vyžaduje-li si to situace, nebo jsou-li všechny jednotky bez raket a nemohou být v krátké době doplněny a jsou-li v blízkosti hranice maximálního dostřelu.

Cílem článku nebyl teoretický rozbor jednotlivých zásad bojového použití RVD. Chtěl jsem zdůraznit jen některé otázky a myšlenky, na jejichž správné teoretické pochopení je nutné zaměřit úsilí všech příslušníků štábů RVD jako součást přípravy na podzimní manévry.

Po celou dobu manévrů budou u RVD sledovány časové normy a způsoby činnosti tak, aby výsledků mohlo být využito nejen ke kvalitnímu rozboru, ale především k teoretické práci, která má ověřit správnost zásad bojového použití RVD ve frontové operaci počátečního období války. Proto je nutné, aby cvičící štáby a jednotky přesně plnily úkoly v souladu s plánem provedení cvičení.